RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

nr. 51.416 van 30 januari 1995
in de zaak A. 61.198/X-4522.

Gemeenteraadsverkiezing van 9 oktober 1994 te GENT.

In zake : Pierre VERBEKE,
wonende te GENT,
Steenakker 18

belanghebbende partij :

Sas van ROUVEROIJ van NIEUWAAL,
wonende te GENT,
Maïsstraat 24.

D E R A A D V A N S T A T E, Xe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift op 6 december 1994 ingediend door Pierre VERBEKE, kandidaat op de lijst KOMOP, nr. 15, waarbij deze in hoger beroep komt van het besluit van 23 november 1994 van de bestendige deputatie van de provincieraad van Oost-Vlaanderen dat het bezwaar verwerpt, dat verzoeker met betrekking tot de gemeenteraadsverkiezingen van 9 oktober 1994 te Gent had ingebracht;

Overwegende dat de vormvereisten voorgeschreven bij artikel 5 van het koninklijk besluit van 15 juli 1956, gewijzigd bij koninklijke besluiten van 16 september 1982 en 28 oktober 1994, tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling administratie van de Raad van State in geval van beroep als bedoeld bij artikel 76bis van de gemeentekieswet, werden nageleefd;

Gezien de memorie die Sas VAN ROUVEROIJ van NIEWAAL als belanghebbende partij heeft ingediend;

Gezien het verslag opgemaakt door Auditeur F. DE BUEL;

Gelet op de beschikking van 5 januari 1995 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 16 januari 1995;

Gelet op de kennisgeving aan partijen van de beschikking tot vaststelling en van het verslag;

Gehoord het verslag van de Voorzitter van de Raad van State G. BAETEMAN;

Gehoord de opmerkingen van verzoeker;

Gehoord het eensluidend advies van Auditeur F. DE BUEL;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Over de gegevens van de zaak.

1.1. Bij de op 9 oktober 1994 te Gent gehouden gemeenteraadsverkiezing waren er 15 lijsten ingediend, waarvan de stemcijfers en het aantal behaalde zetels door het hoofdstembureau als volgt werden vastgesteld:

		stemcijfers	aantal zetels
lijst nr. 4	V.U.	5.916	1
lijst nr. 5	VL. BLOK	18.778	7
lijst nr. 6	V.L.D.	32.209	13
lijst nr. 7	C.V.P.	31.974	12
lijst nr. 11	S.P.	32.346	13
lijst nr. 12	A.G.A.L.E.V.	14.511	5
lijst nr. 13	P.V.D.A.	1.277	-
lijst nr. 14	R.O.S.S.E.	1.201	-
lijst nr. 15	K.O.M.O.P.	1.487	-
lijst nr. 16	G.R.A.S.	510	-
lijst nr. 17	G.E.N.T.	3.465	-

lijst nr. 18 N.W.P.	411	-
lijst nr. 19 A.O.V.	457	-
lijst nr. 20 W.O.W.	3.189	-
lijst nr. 21 B.E.B.	560	-

1.2. Met een op 24 oktober 1994 gedagtekend bezwaarschrift heeft Pierre Verbeke, niet verkozen kandidaat op de lijst KOMOP, nummer 15, bij de bestendige deputatie van de provincieraad van Oost-Vlaanderen klacht neergelegd tegen de gemeenteraadsverkiezing, die op 9 oktober 1994 te Gent plaats had.

1.3. Op 18 oktober 1994 had verzoeker reeds een bezwaar ingediend op grond van artikel 74, § 2, van de gemeentekieswet.

Dit bezwaar werd bij besluit van de bestendige deputatie van 15 november 1994 verworpen.

1.4. Verzoeker voert in zijn nieuwe klacht onder meer aan :

> "Aan de hand van dit schrijven, wens ik drie bijkomende klachten neer te leggen met betrekking tot een reeks inbreuken op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de verwerking van persoonsgegevens.
>
> Gezien de vier klachten betrekking hebben op de verkiezingscampagne gevoerd door de V.L.D. en gezien de aard, de frequentie en de omvang van de inbreuken, verzoek ik U een onderzoek te willen instellen inzake de rechtsgeldigheid van de gemeenteraadsverkiezingen van de Stad Gent van 9.10.94.
>
> Alle klachten hebben betrekking op het gebruik van overheidsdatabanken.
>
> Op zeer ruime schaal werden door V.L.D.-kandidaten burgers aan de hand van overheidsdatabanken aangesproken over eigen problemen en belangen met de intentie hun kiesgedrag te beïnvloeden.
>
> De gepersonaliseerde boodschappen konden slechts worden geadresseerd aan de hand van adressenbestanden die ofwel werden ontvreemd, aangekocht of ter beschikking gesteld door de desbetreffende overheidsinstanties.
>
> Het gebruik van databanken van overheidsinstanties, mag niet voor andere doeleiinden dienen waarvoor ze werden gecreëerd.

Dit werd ten andere bij wet bepaald. Elke inbreuk is strafbaar.

De klachten hebben betrekking op het gebruik en misbruik van :

1. databank - rijksregister- of bevolkingsregister, m.b.t. het aanschrijven van de doelgroep tussen de 50 en 60 jaar (zie schrijven van 18.10.11).

2. databank - Ministerie van Verkeer en Infrastructuur - Dienst Immatriculatie, m.b.t. het aanschrijven van bezitters van een motor (zie bijlage).

3. databank - Ministerie van Binnenlandse Zaken - Rijkswacht, m.b.t. het aanschrijven van rijkswachters (zie bijlage en getuigen die zich kenbaar willen maken).

4. databank - overheidsspaarkas - A.S.L.K., m.b.t. het aanschrijven van rekeninghouders (getuige).

Wat de derde klacht betreft, werd mij bevestigd dat binnen het rijkswachtcorps een intern onderzoek werd opgestart.

Over het gebruikte adressenbestand bestaat niet de minste twijfel. Het behoorde toe aan de personeelsdienst van de rijkswacht, want foutieve personeelsgegevens uit het personeelsdossier werden overgenomen.

Getuige is bereid om zich kenbaar te maken.

Hetzelfde fenomeen heeft zich voorgedaan met gegevens van een databank van de A.S.L.K.

Getuige deelde mij mede dat hij onder een verkeerde voornaam bij de A.S.L.K. staat geregistreerd. Dit specifiek foutief gegeven werd bij het contacteren van betrokkene tijdens de verkiezingscampagne door een VLD-kandidate overgenomen, zodat niet de minste twijfel bestaat over de oorsprong van de databank.

Hierbij kan ik U tevens bevestigen dat klacht zal worden neergelegd bij de Procureur des Konings".

1.5. Op 8 november 1994 deelde verzoeker aan de bestendige deputatie mede dat "gezien de aard, de omvang en het aantal inbreuken op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer, ik een vezoek richt tot ongeldigheid van de gemeenteraadsverkiezingen van 9.10.94";

1.6. In openbare zitting van 23 november 1994 stelde de bestendige deputatie het besluit vast, van hetwelk verzoeker bij de Raad van State in hoger beroep komt.

Dit besluit steunt met betrekking tot de thans nog in betwisting zijnde feiten op de considerans :

"Als enige middel voert de verzoeker het gebruik van overheidsdatabanken aan, in strijd met de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de verwerking van persoonsgegevens, door de V.L.D. in haar kiescampagne, met de intentie het kiesgedrag te beïnvloeden.

...

Bespreking.

1. Algemeen kan worden gesteld dat de Bestendige Deputatie zich niet mag uitspreken over het strafrechtelijk karakter van feiten, die kandidaten met hun kiescampagne zouden hebben begaan. Ze kan enkel nagaan of de gevoerde campagne op een ongeoorloofde wijze een wijziging in de zetelverdeling heeft teweeggebracht (R.v.St., Verkiezingen BERINGEN nr. 32.074 d.d. 23 februari 1989, R.v.St., Verkiezingen KORTEMARK nr. 32.111 d.d. 28 februari 1989).

Uitgaande van deze vaststelling is het onderdeel van het middel met betrekking tot het gebruik van de A.S.L.K.-databank onontvankelijk. Het beperkt er zich immers toe dit gebruik aan te klagen, zonder nadere uitleg of stavingsstuk aangaande de inhoud of de impact van de gevoerde propaganda.

2. Met betrekking tot de overige onderdelen van het middel dient in eerste instantie de geoorloofdheid van de gevoerde propaganda te worden onderzocht, uitgaande van de vaststelling dat het toesturen van een gepersonaliseerde brief als verkiezingsdrukwerk -zoals in casu- pas dan als een ongeoorloofd maneuver kan beschouwd worden, indien uit de bewoordingen ervan zou blijken dat de kiezers zich moreel verplicht zouden voelen voor een bepaalde lijst of kandidaat te stemmen (R.v.St. Verk. KOKSIJDE nr. 18.429 d.d. 16 september 1977; R.v.St. Verk. KALMTHOUT nr. 31.956 d.d. 14 februari 1989).

De Bestendige Deputatie stelt in dit verband het volgende vast :

2.1. Met betrekking tot het gebruik van de databank-rijksregister of bevolkingsregister verwijst bezwaarindiener naar een stavingsstuk gevoegd bij een reeds eerder door hem geformuleerde klacht. De Bestendige Deputatie mag van dit stavingsstuk kennis nemen, nu het binnen de wettelijke voorziene termijn is ter kennis gebracht.

De inhoud of de toon van de brief kan niet als ongeoorloofde kiespropaganda beschouwd worden : er wordt immers in algemene termen uiteengezet op welke wijze de V.L.D. zich zal inzetten in domeinen, die de bijzondere belangstelling kunnen genieten van de doelgroep. Hierin kan geen enkele ongeoorloofde druk

gezien worden. Ook het vragen van een stem is toelaatbaar.

2.2. Met betrekking tot het gebruik van de databank van het Ministerie van Binnenlandse Zaken - rijkswacht wordt een gepersonaliseerde brief voorgelegd van een V.L.D. kandidaat. In deze brief wijst betrokkene op zijn ervaring na 12 jaar zetelen als gemeenteraadslid. Hij stelt verder het nodige doorzettingsvermogen te hebben om ook in de toekomst zijn steentje te kunnen bijdragen tot het nog veiliger en leefbaarder maken van de stad - aspekten die rijkswachters wellicht bijzonder kunnen interesseren. Tot slot vraagt betrokkene aan de adressaat van de brief hem het vertrouwen en een voorkeurstem te schenken.

Noch de inhoud, noch de toon van de brief is van aard om de kiezer onder druk te zetten. Het blijft binnen de perken van het toelaatbare. Het is inderdaad helemaal niet ongebruikelijk dat een kandidaat gewag maakt van zijn politieke ervaring. Het is evenmin ongebruikelijk dat een kandidaat aan de kiezer laat weten voor welke aangelegenheden hij zich in de toekomst gans bijzonder zou willen inzetten. Tot slot wijst het vragen van het vertrouwen en van een voorkeurstem niet op ongeoorloofde druk op de kiezer.

2.3. Met betrekking tot het aanschrijven van motorrijders blijkt dat ook hier geen ongeoorloofde beïnvloeding aanwezig is : de kandidaat verwijst naar zijn eerdere initiatieven in de gemeenteraad ten bate van motorrijders, het feit dat hij hun belangen zal behartigen, en hij vraagt de stem van de kiezer.

Samenvattend kan derhalve gesteld worden dat de onderdelen van het middel ongegrond zijn.

Ambtshalve onderzoek.

De Bestendige Deputatie heeft reeds in zitting van 17 november jl. hierover uitspraak gedaan. Er werd toen gesteld dat het ambtshalve onderzoek geen onregelmatigheden aan het licht heeft gebracht, van aard om de zetelverdeling of de rangorde tussen de kandidaten te wijzigen.

Gelet op artikel 74 van de gemeentekieswet, de artikelen 104 en 104bis van de provinciewet, en het K.B. d.d. 17 september 1987 betreffende de procedure voor de Bestendige Deputatie in de gevallen waarin deze een rechtsprekende taak vervult".

1.7. Verzoeker moet bewijzen dat de door hem aangeklaagde onregelmatigheden voor gevolg hebben gehad dat, redelijkerwijze, 3115 stemmen ten gevolge van die onregelmatigheid anders en dus niet op zijn lijst werden uitgebracht.

2. Over de gegrondheid van het beroep.

2.1.1. Overwegende dat verzoeker in de eerste plaats stelt dat hij "de middelen herhaalt die hij heeft aangehaald in de procedure voor de Bestendige Deputatie";

2.1.2. Overwegende dat zo verzoeker aldus heeft willen aangeven dat hij zijn, in zijn bezwaar van 24 oktober 1994, zoals aangevuld op 8 november 1994, vermelde klachten handhaaft, het hier niet gaat om een eigenlijk middel; dat verzoeker trouwens met zoveel woorden, verder in zijn beroepschrift, voornoemde bezwaren herneemt;

2.1.3. Overwegende dat indien verzoeker, daarentegen, met die verwijzing zijn bezwaren bedoelt, voorgelegd bij brief van 18 oktober 1994, en waarover de bestendige deputatie, op 15 november 1994 heeft uitspraak gedaan, dit middel niet ontvankelijk is; dat verzoeker immers, bij zijn verzoekschrift, geen gewaarmerkt afschrift heeft gevoegd van zijn, bij de bestendige deputatie, op 18 oktober 1994 ingesteld bezwaar tegen de, op 9 oktober 1994, te Gent gehouden gemeenteraadsverkiezing, zodat niet kan worden uitgemaakt om welke middelen het zou kunnen gaan;

2.1.4. Overwegende dat het wél bij het verzoekschrift gevoegde afschrift van het bestreden besluit van de bestendige deputatie, van 23 november 1994, evenmin toelaat uit te maken welke middelen verzoeker, vóór de Raad van State, als herhaald wenst te zien, te meer omdat daarin enkel uitspraak wordt gedaan over verzoekers bezwaar betreffende de geldigheid van de gemeenteraadsverkiezing en niet tevens over verzoekers vraag tot vervallenverklaring van bepaalde verkozen kandidaten;

2.1.5. Overwegende dat wijl eensdeels, blijkens de uitdrukkelijke bewoordingen van het, op 6 december 1994, bij de Raad van State ingestelde hoger beroep, die vordering uitsluitend gericht is tegen het deputatiebesluit van 23 november 1994 waarbij verzoekers bezwaar tegen de geldigheid van de gemeenteraadsverkiezing wordt afgewezen, en anderdeels, vaststaat dat verzoeker heeft nagelaten ook hoger beroep aan te tekenen tegen het besluit van de bestendige deputatie waarbij deze, op 15 november 1994, zijn vordering tot vervallenverklaring van bepaalde verkozen kandidaten heeft afgewezen, hij uiteraard de in dat bezwaar aangevoerde argumenten niet, laat staan op de hoger aangegeven wijze, op een ontvankelijke wijze kan hernemen in zijn beroep tegen de geldigverklaring van de te Gent gehouden gemeenteraadsverkiezing; dat het aldus geformuleerde bezwaar dan ook niet ontvankelijk is;

2.2.1. Overwegende dat verzoeker verder aanvoert wat volgt :

> "Omtrent het gebruik van gegevens afkomstig van overheidsdatabanken.
> Het blijkt dat voormelde VLD-kandidaten gegevens van databanken hebben gebruikt om gepersonaliseerde verkiezingspropaganda te versturen naar de kiezer met de bedoeling hen te overtuigen voor hen te stemmen.
> De heer Erwin DE VRIENDT, verklaarde de bewuste gegevens afkomstig van het Ministerie van Verkeerszaken Dienst Immatriculatie te hebben aangekocht.
> Van deze aankoop maakte hij trouwens melding bij de aangifte van zijn verkiezingsuitgaven.
> Het gebruik van vertrouwelijke adressenbestanden voor het verzenden van kiespropaganda, wat terzake niet kan worden betwist, is een laakbare praktijk. (Zie ook R.v.St., IV° Kamer, 14.2.1989, Gemeenteraadsverkiezingen Kalmthout, nr. 31.856).

Hoewel gevat over de feiten, heeft de Bestendige Deputatie nagelaten, weze het ambtshalve, deze feiten te toetsen aan de Wet van 7.7.1994 Betreffende de beperking en de Controle van de Verkiezingsuitgaven.

De Wet van 7.7.1994 is van openbare orde.

In de uitgave van de Kamer van Volksvertegenwoordigers - Verkiezingsuitgaven - Beperkingen van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezingen van de provincieraden en de gemeenteraden en voor de rechtstreekse verkiezingen van de raden voor maatschappelijk welzijn wordt onder punt 28 blz. 20 het volgende gesteld :

'Er wordt dringend aan herinnerd dat de partijen, lijsten en kandidaten geen verkiezingscampagne mogen voeren vanuit ministeriële kabinetten, vanuit instellingen en besturen op federaal niveau, of op het niveau van de gewesten, de gemeenschappen, de provincies of de gemeenten, of vanuit openbare instellingen of openbare diensten'.

Het hierboven vermelde verbod is een logisch voortvloeisel uit de bepalingen van art. 3 en art. 7 van de Wet op de verkiezingsuitgaven, en heeft tot doel dat alle uitgaven voor verkiezingspropaganda, te weten alle uitgaven en financiële verbintenissen voor het verspreiden van boodschappen die erop gericht zijn het resultaat van een politieke partij en haar kandidaten gunstig te beïnvloeden, zouden worden opgenomen in de aangifte van de kiesuitgaven.

Trouwens, alle uitgaven en financiële verbintenissen voor goederen, leveringen en diensten moeten tegen de geldende marktprijzen worden verrekend.

Behalve de heer DE VRIENDT hebben de andere VLD-Kandidaten de levering van de gewraakte maillists niet gedeclareerd, laat staan daarvoor een verrekening gemaakt tegen de geldende marktprijzen.

Bovendien behoren de gegevens waarvan zij hebben gebruik gemaakt toe aan openbare diensten : Ministerie van Binnenlandse Zaken, Verkeer, ASLK.

Een dergelijk gebruik druist regelrecht in tegen de letter en de geest van de wet van 7.7.1994, zoals ook blijkt uit de aangehaalde publicatie van de Kamer van volksvertegenwoordigers, die uitdrukkelijk het gebruik van overheidsinfrastructuur afwijst als ongeoorloofde middelen in de kiescampagne.

De Bestendige Deputatie heeft in de beoordeling omtrent het gebruik van de overheidsdatabanken zich bijgevolg ten onrechte beperkt tot de loutere vaststelling dat zij niet bevoegd is om uitspraak te doen omtrent het strafrechtelijk karakter van het gebruik";

2.2.2. Overwegende dat het de gewone rechter toekomt uitspraak te doen over de mogelijke toepassing van strafrechtelijke bepalingen terzake; dat de Raad van

State enkel uitspraak moet doen over de geldigheid van de gemeenteraadsverkiezingen en daarbij moet nagaan of, zoals in casu, het aangeklaagde gebruik van gegevens afkomstig van overheidsdatabanken van dien aard is geweest dat het de kiezers onrechtmatig heeft beïnvloed;

2.2.3. Overwegende dat, zo het niet erg kies is vanwege een kandidaat voor het voeren van zijn kiespropagande gebruik te maken van adressenbestanden welke hij, via of dankzij de uitoefening van een politiek mandaat heeft aangelegd, laat staan dat hij deze bestanden -zoals verzoeker, in casu, het voorstelt- op een niet toelaatbare wijze zou hebben verkregen, die, op zichzelf genomen, laakbare handelwijze niet kan leiden tot de vernietiging van de verkiezing, tenzij, redelijkerwijze, moet worden aangenomen dat zij van een voldoende invloed is geweest op het verkiezingsresultaat;

2.2.4. Overwegende dat bij ontstentenis van enig of een bezwaar als bedoeld in voornoemd artikel 74, § 2, van de gemeentekieswet, de bestendige deputatie, blijkens artikel 74bis, § 2, tweede lid, alleen de juistheid mag nagaan van de zetelverdeling tussen de lijsten en van de rangorde waarin de raadsleden en de opvolgers gekozen zijn verklaard; dat verzoeker weliswaar bij de bestendige deputatie, op grond van dezelfde feiten, zowel een bezwaar, gegrond op artikel 74, § 1, als een bezwaar op grond van artikel 74, § 2, heeft ingediend, -bezwaren die respectievelijk op 23 november 1994 en op 15 november 1994 door de bestendige deputatie werden verworpen-, doch zijn, op 6 december 1994, bij de Raad van State ingesteld hoger beroep -zoals reeds gesteld-, overduidelijk, alleen gericht is tegen het besluit van 23 november 1994 waarbij zijn bezwaar van 24 oktober 1994 tegen de geldigheid van de, op 9 oktober 1994, te Gent gehouden gemeenteraadsverkiezing wordt verworpen; dat bij ontstentenis van een hoger beroep tegen de verwerping van een bezwaar op grond van artikel 74, § 2,

van de gemeentekieswet, de Raad van State zich niet mag uitspreken over die vordering;

Overwegende dat, -daargelaten de vraag of ter ondersteuning van een vordering tot ongeldigverklaring van de gemeenteraadsverkiezing specifiek de schending kan aangevoerd worden van de artikelen 3, §§ 1 en 2, en of 7 van voornoemde wet van 7 juli 1994-, het door verzoeker aangeklaagd misbruik van gegevens afkomstig van overheidsdatabanken, als zodanig, niet gesanctioneerd wordt door die wet van 7 juli 1994; dat dit middel derhalve niet opgaat;

2.3.1. Overwegende dat verzoeker tenslotte wil aantonen dat het door hem aangeklaagde gebruik van gegevens van overheidsdatabanken wel degelijk de zetelverdeling heeft beïnvloed; dat hij het volgens hem ongeoorloofd gebruik van de gegevens onderlijnt als volgt :

> "De VLD-kandidaten die van de gegevens gebruik hebben gemaakt waren zich ervan bewust, of dienden zich ervan bewust te zijn dat zij vertrouwelijke data gebruikten voor een ander doel dan dat waarvoor deze werden aangelegd.
> Zij dienden er zich eveneens bewust van te zijn dat het verwerven van deze gegevens niet toegelaten is.
> Uit dit alles blijkt onomstootbaar dat het de bedoeling was van deze kandidaten om met niet gerechtvaardigde middelen de verkiezingsresultaten te beïnvloeden.
> Het is niet erg kies van deze kandidaten dergelijke vertrouwelijke gegevens aan te wenden.
> Alleen reeds het gebruik van vertrouwelijke gegevens is een ongeoorloofd manoeuvre";

dat hij verder onderlijnt dat die kandidaten een ongeoorloofd voordeel haalden uit hun handelwijze; dat zulks volgens hem blijkt uit het volgende :

> "De kandidaat-gemeenteraadsleden kunnen van de Bevolkingsdienst van de Stad Gent enkel een lijst van de kiezers bekomen.
> Deze lijsten bevatten geen persoonlijke gegevens betreffende de kiezers waaruit bijzondere doelgroepen met bijzondere gevoeligheden kunnen worden afgeleid.

> Door het verwerven van vertrouwelijke gegevens hebben de VLD-kandidaten echter de gelegenheid gehad om zich te wenden tot bepaalde doelgroepen, en konden zij deze kiezers gepersonaliseerde boodschappen aanbieden, 'waaruit dan een ongelijkheid in zijnen hoofde ontstaat', aangezien hij uitsluitend kon beschikken over de lijst van de kiezers";

dat verzoeker ook nog doet gelden dat "de Bestendige Deputatie ten onrechte het middel betreffende het gebruik van de ASLK databank onontvankelijk heeft verklaard"; dat er volgens hem "een onmiddellijk en evident verband tussen het aangeklaagde gebruik van de ASLK databank en de gemeenteraadsverkiezingen is, zodat de Bestendige Deputatie ten onrechte dit onderdeel heeft afgezonderd van de andere onderdelen die verzoeker in zijn verzoekschrift had geformuleerd, dat ook omtrent het gebruik van de ASLK databank, door het Parket te Gent een onderzoek wordt ingesteld en werden of zullen de hiervoor vermelde getuigen worden gehoord, dat het de Raad van State toekomt deze gegevens die de Bestendige Deputatie ten onrechte niet heeft onderzocht, bij het onderzoek van de zaak te betrekken", dat de bestendige deputatie ook nog steeds volgens verzoeker "ten onrechte heeft gemeend dat de gepersonaliseerde brieven niet als ongeoorloofde propaganda kunnen worden beschouwd", dat ten dezen de grens van het geoorloofde echter werd overschreden doordat gepersonaliseerde boodschappen aan specifieke en bepaalde doelgroepen werden verzonden, waarbij aan deze personen een resultaat werd voorgespiegeld of een mogelijkheid gesuggereerd die zij niet konden beoordelen en die hen aldus heeft misleid; dat voormelde VLD-kandidaten zich specifiek hebben gewend tot bepaalde doelgroepen, om aldus in te spelen op de bijzondere gevoeligheden bij de personen die deel uitmaken van deze doelgroepen, dat de betrokkenen, gelet op hun bijzondere gevoeligheden, onder morele druk werden geplaatst en verplicht om voor de betrokken kandidaat of lijst te stemmen; dat verzoeker tenslotte preciseert :

"1. Betreffende het gebruik van de databank Rijksregister of bevolkingsregister :

Het betreft een mailing aan personen tussen 50 en 60 jaar.

In betrokken brief werd gewag gemaakt van het voordeel dat de geadresseerden zouden kunnen genieten door voor de kandidaat te stemmen in de domeinen die de bijzondere belangstelling van de doelgroep genieten.

Er mag bovendien niet uit het oog worden verloren dat het hier gaat om een licht beïnvloedbare en labiele groep van kiezers die niet steeds het onderscheid kunnen maken tussen kiespropaganda en hersenschimmige resultaten.

Ten onrechte heeft de Bestendige Deputatie gemeend dat hierin geen enkele ongeoorloofde druk kan worden gezien.

2. Betreffende het gebruik van de databank van het Ministerie van Binnenlandse Zaken, meer bepaald de personeelsdienst van de Rijkswacht :

In deze brief wijst de VLD-kandidaat op het feit dat in de toekomst nog vele en moeilijk oplosbare problemen de betrokken doelgroep, nl. de Rijkswachters, te wachten staan.

De kandidaat belooft in de toekomst zijn steentje bij te dragen tot het 'nog veiliger en nog leefbaarder maken van onze geliefde stad', en belooft een 'consequent en kordaat bestuur voor Gent'.

De kandidaat wekte bij de betrokken doelgroep de indruk dat door voor hem te stemmen een oplossing kan worden geboden 'aan de zogezegde 'kleine' kriminaliteit, het drugsfenomeen, de baldadige voetbalsupporters, enz. ...'

Ook hier weer heeft de Bestendige Deputatie ten onrechte gemeend dat geen enkele ongeoorloofde druk kan worden gezien, hoewel de kandidaat ten onrechte voorhoudt de oplossing in pand te hebben voor de problemen waarmee de doelgroep wordt geconfronteerd.

3. Betreffende het gebruik van de databank Dienst Immatriculatie :

Reeds in de aanhef van zijn brief merkt de kandidaat op dat zijn interventie bij motorliefhebbers bij de betrokkenen ongewoon zal overkomen.

Bovendien omschreef hij zijn verdiensten op een bijzondere wijze door te verwijzen naar een door hem bij de gemeenteraad ingediend voorstel tot het bekomen van aangepaste parkeerplaatsen voor moto's.

De betrokken kandidaat laat daarbij echter het resultaat van zijn tussenkomst in het ongewisse, waardoor de betrokken kiezers kunnen geloven dat door hun stem op de kandidaat uit te brengen zij bijzondere voordelen kunnen verwerven.

Het bestaan van de aangeklaagde onregelmatigheden staat bijgevolg vast";

dat verzoeker daaruit besluit dat "aangezien het hier gaat om verscheidene duizenden brieven die aan kiezers werden gestuurd, in redelijkheid moet worden aangenomen dat hierdoor de verkiezingsresultaten op onrechtmatige wijze werden beïnvloed, ook ten nadele van verzoeker, waardoor hij geen zetel heeft gehaald, en zelfs niet werd verkozen tot tweede opvolger";

2.3.2. Overwegende dat zo het gebruik van adreslabels afkomstig van het rijksregister en andere databanken, op zichzelf genomen, zo zulks bewezen is, laakbaar is en de gelijkheid tussen de kandidaten heeft kunnen verstoren, deze betwiste handelwijze alleen dan tot de vernietiging van de kiesuitslag kan leiden indien het van zodanige invloed is geweest op die uitslag dat er een zetelverschuiving kan uit voortvloeien en zulks ondanks de algemeen erkende geringe invloed van gewone kiespamfletten;

2.3.3. Overwegende dat gepersonaliseerde kiespamfletten veelal een bepaalde doelgroep viseren, zoals gepensioneerden, jongeren, middenstanders, ... die de kandidaten met handige beloften pogen te beïnvloeden of waaraan men verdienstelijk geachte bestuursdaden in het licht poogt te stellen; dat de door verzoeker, in bijlage van zijn verzoekschrift gevoegde kiespropaganda, daar trouwens een treffend voorbeeld van is; dat het personaliseren van een kiespamflet, door dit de vorm te geven van een persoonlijke brief, een doorzichtige handigheid is die de ware aard van de propaganda niet wijzigt en evenmin als onrechtmatig voorkomt en dat dan ook niet overtuigend is de voorstelling dat het "personaliseren" van een kiespamflet tot gevolg heeft dat de individuele aangeschrevene een verplichting op zich gaat voelen drukken -uit vrees of uit dankbaarheid- om zijn stem te geven aan de hem schijnbaar persoonlijk aanschrijvende kandidaat;

2.3.4. Overwegende dat stellen, zoals verzoeker het doet, dat "de grens van het geoorloofde werd overschreden doordat gepersonaliseerde boodschappen aan specifieke en bepaalde doelgroepen werden verzonden, waarbij aan deze personen een resultaat werd voorgespiegeld of een mogelijkheid gesuggereerd die zij niet konden beoordelen en die hen aldus heeft misleid", als ongeloofwaardig overkomt; dat zo naast de gepensioneerden nu ook al "de personen tussen 50 en 60 jaar" worden aangemerkt zoals verzoeker doet zijnde "een licht beïnvloedbare en labiele groep van kiezers", en, ook nog de jongeren, dit de vraag doet rijzen hoeveel kiezers er eigenlijk nog wel geacht mogen worden vrij en met kennis van zaken hun stem te kunnen uitbrengen en of, in die omstandigheden, het houden van verkiezingen, en de daarmede noodzakelijk gepaard gaande kiespropaganda, eigenlijk nog wel zin heeft;

2.3.4. Overwegende dat verzoeker aldus niet aanmerkt dat de twee aangeklaagde laakbare praktijken redelijkerwijze een stemmenverschuiving van 3115 stemmen zouden hebben veroorzaakt, die dan moeten leiden tot een verschuiving in de zetelverdeling,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Het beroep wordt verworpen.

Artikel 2.

Het besluit van de bestendige deputatie van de provincieraad van Oost-Vlaanderen van 23 november 1994 betreffende de uitslag van de gemeenteraadsverkiezing van 9 oktober 1994 te GENT wordt bevestigd.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op dertig januari 1900 vijfennegentig, door de Xe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	G. BAETEMAN,	voorzitter van de Raad van State,
	A. BEIRLAEN,	staatsraad,
	R. STEVENS,	staatsraad,
Mevr.	S. DOMS,	griffier.

De griffier, **De voorzitter,**

S. DOMS. **G. BAETEMAN.**